Harmanecké noviny

Spoločenské noviny zo života občanov a histórie obce Harmanec

December 2025 | Ročník XIX. | Číslo 4

Betlehemské jasličky

Počas Vianoc v mnohých našich príbytkoch nájdeme jasličky. Pripomínajú nám udalosť, ktorú zaznamenal evanjelista Lukáš: „[Mária] porodila svojho prvorodeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasieľ, lebo pre nich nebolo miesto v hostinci.“ Slovo jasle má viacero významov, ale ten biblický odkazuje na kŕmidlo z dreva, teda žľab alebo rebriny, do ktorých sa dáva krmivo pre domáce, prípadne lesné zvieratá. Ako hovorí text evanjelia, v hostinci nebolo miesto, lebo v tých dňoch sa konal súpis obyvateľstva z nariadenia rímskeho cisára Augusta. Betlehem bol zrejme preplnený tými, čo prišli dať sa zapísať podľa svojho pôvodu.

Tak sa stalo, že dieťa Ježiš prišlo na svet v jednej z blízkych jaskýň, ktoré slúžili ako úkryt pre stáda pastierov v čase nepriaznivého počasia. Práve tam ho aj našli pastieri z blízkeho okolia a poklonili sa mu ako prví po Márii a Jozefovi. Neskôr, keď prišli mudrci od východu, dieťa už našli v dome (pozri Mt 2,11).

Čo sa však stalo s tými betlehemskými jasličkami? Napriek mnohým storočiam, nestratili sa vo víre udalostí, ale môžeme ich nájsť v rímskej Bazilike Panny Márie Snežnej. Totiž, v roku 644 jeruzalemský patriarcha Sofronius daroval pápežovi Teodorovi päť drevených dosiek z jasličiek z Betlehema. Tie sa uchovávajú v relikviári pod hlavným oltárom spomenutého chrámu. Stali sa cieľom mnohých kresťanských pútnikov zvlášť v období Vianoc. Tu sa zrodila tradícia slávenia vianočnej vigílie, čiže našej polnočnej svätej omše.

Ak v tomto vianočnom čase vstúpime do niektorého kresťanského kostola, iste tam nájdeme aj jasličky s dieťaťom Ježišom. Zastavme sa pri nich na chvíľu a otvorme srdce tajomstvu, ktoré ukrývajú. Pre všetkých ľudí sú svedectvom o pokore Božieho Syna, ktorý prišiel na svet, aby sa stal pokrmom pre tých, čo v Neho uveria.

Miroslav Kuric, farár

Vážení spoluobčania,

dovoľte mi, aby som vás touto cestou srdečne pozdravila a povedala pár slov k nadchádzajúcim vianočným sviatkom, k obdobiu, na ktoré netrpezlivo čakáme, lebo ich čaro a výnimočnosť nás napĺňajú pocitmi šťastia, pohody, harmónie. Pocitmi, o ktoré nás oberajú hektické mesiace v priebehu roka.

Doba je stresujúca, spoločnosť rozdelená. Prepadáme rezignácii a pocitu ukrivdenia. Akoby súmrak vstupoval aj do našich životov. Nie je ľahké povedať či napísať pár slov, ktoré prinesú aspoň trochu radosti, pokoja, šťastia, povzbudenia. Stále však platí, že my si vytvárame priestor a atmosféru v ňom. Zázrak Vianoc je zázrakom života. Má schopnosť vniesť svetlo do tmy. Je len na nás, ako tento čas prežijeme a budeme z neho čerpať. Keď zasadneme k štedrovečernému stolu, k stolu hojnosti a keď pod vianočným stromčekom budeme vidieť rozžiarené oči svojich detí, vnúčat nad darčekmi, pripomeňme si, že tento čas prináša najvzácnejší dar všetkým ľuďom dobrej vôle, nový život, svetlo, radosť, zmysel, budúcnosť. Nech ticho betlehemské prenikne do našich domovov i do našich sŕdc, nech ich premení na domovy lásky a porozumenia.

Nech je Štedrým dňom každý deň v celom roku. Štedrý na priateľstvá a spoločné stretnutia. Štedrý na radosť, pokoj a poznanie. Štedrý na to, ako chutí ľudské šťastie, štedrý na dotyk vzájomnosti a spolupatričnosti. Želám vám, aby ste ich pre svojich najbližších pripravili presne také výnimočné a čarovné, ako si ich uchovávame v spomienkach z obdobia, keď nám rodičia a starí rodičia dopriali výnimočnosť a jedinečnosť každého momentu, každej chvíle od začiatku adventu, spoločnú Štedrú večeru, trblietajúci sa vianočný stromček a rozvoniavajúcu kapustnicu.

Našim deťom želám, aby pod vianočným stromčekom našli od Ježiška ten najkrajší darček, ktorý si vysnívali.

Želám vám, aby ste sa čo najdlhšie tešili z prítomnosti svojich blízkych, a tak čerpali jedinečnú silu v kruhu rodiny a priateľov. Spoločne prežité chvíle radosti, pokory a odpustenia sú tým najkrajším darčekom, ktorý si môžeme dať.

Mnohí z nás si isto spomenú aj na svojich blízkych, ktorí sú ďaleko, ba dokonca už nie sú medzi nami, ale stále žijú v našich srdciach a spomienkach.

Pozdravujem všetkých našich rodákov, aj návštevníkov obce, ktorí v nej prežívajú tieto sviatočné chvíle medzi svojimi najbližšími. Zvlášť pozdravujem našich chorých a osamelých občanov, ktorí sú teraz v nemocniciach alebo doma sami, a prajem im veľa síl a skoré uzdravenie.

Vianoce automaticky spájame s obdobím vítania Nového roku. Nový rok pre každého z nás znamená aj začiatok nových plánov, predsavzatí a nových cieľov, ktoré by sme počas nastávajúcich mesiacov chceli uskutočniť v súkromnom i pracovnom živote.

Rok 2025, ktorý sme prežili v každodenných radostiach, starostiach, zostane už len v našich spomienkach. Každý z nás sa ho snažil naplniť najlepšie ako vedel, či už v oblasti pracovnej, rodinnej alebo osobnej. A na tom dobrom a pozitívnom je potrebné ďalej stavať, rozvíjať veci začaté a nebáť sa prekážok, ktoré určite prídu.

Aj naša obec počas uplynulého roka prekonávala prekážky, ale tešíme sa aj z dokončených prác a úspechov. Niekoľkomesačné úsilie a vyjednávanie s dodávateľom nevyhnutného asfaltovania vnútroblokov pri bytových domoch a celej plochy pred garážami sa stalo napriek mnohým prekážkam skutočnosťou. Napriek hektickej dobe, v ktorej žijeme, vyšším požiadavkám na ľudí, techniku a infraštruktúru a stále nedostatočným finančným zdrojom som presvedčená, že zveľaďovať a zvyšovať úroveň kvality života v našej obci sa nám spoločnými silami darí. Na to ale potrebujeme veľa úsilia, práce, jednaní a financií, ale i dobrej vôle, spolupráce a ochoty.

Takisto veľká vďaka patrí poslancom obecného zastupiteľstva, pracovníčkam obecného úradu, všetkým predsedom organizácií a ich členom, podnikateľom, živnostníkom, taktiež aj sponzorom za celoročnú prácu pri úprave a skrášľovaní životného prostredia, pri organizovaní kultúrneho, športového a duchovného života, ako aj pri ostatných prácach v prospech našej obce Harmanec.

Mnohí si dávajú predsavzatia a plány, jednoducho žijú v očakávaní príchodu niečoho pekného a krajšieho, dobrého a lepšieho, ale i úspešného a úspešnejšieho, než doteraz spoznali a zažili. Všetky naše očakávania by mali mať základ v pokore a vzájomnom porozumení. Neničme dlho budované vzájomné vzťahy a zabráňme unáhleným

činom, ktoré by mohli zničiť cenné putá, či už osobné alebo pracovné. Skutočné vzťahy ľudí si vyžadujú čas, trpezlivosť, neustálu starostlivosť, uvážlivosť, empatiu a snahu o riešenie konfliktov spôsobom prijateľným aj pre druhú stranu. Neobetujte dlho budované väzby kvôli momentálnym nezhodám alebo impulzívnym rozhodnutiam.

Je krásny čas Vianoc, spomaľme a počúvajme sa navzájom. Toto obdobie má svoje čaro, veď začiatkom nového roka, niekedy aj niekoľko týždňov neskoršie, sa takmer každá naša komunikácia začína želaním všetkého dobrého v novom roku.

V prichádzajúcom novom roku vám v mene svojom, ale aj v mene pracovníkov OÚ a poslancov obecného zastupiteľstva, prajem veľa síl a šťastia v každodennom živote, pevného zdravia, vzájomného pokoja a harmónie, nech sa vám plnia želania a plány, nech si vieme odovzdávať po celý rok dostatok lásky, ľudskú prajnosť, slušnosť, ohľaduplnosť, porozumenie a mať ho kúsok aj pre tých okolo nás, ktorí ho majú nedostatok. Nech vás to ticho Vianoc všetkých naplní pravým pokojom, radosťou a Božím požehnaním po celý nový rok 2026.

A na záver chcem vám všetkým poďakovať vo svojom mene ako i v mene obecného zastupiteľstva a pracovníkov obecného úradu za pomoc a podporu pri budovaní našej obce.

Želám vám krásne a veselé Vianoce. Nech sú plné lásky, pokoja a oddychu. Nech spolu zažijete chvíle, na ktoré budete vždy s láskou spomínať.

Vážení Harmančania, prežite tohoročné Vianoce v zdraví!

Henrieta Ivanová, starostka obce Harmanec

Naša 60-ročná jubilantka

Bolože to radosti, keď sa 25. októbra 1965 po prvýkrát otvorili brány Základnej školy a Materskej školy v Harmanci. Slávnostnú stuhu strihali vtedajší vedúci Odboru školstva v Banskej Bystrici pán Milan Duda, pani riaditeľka Mária Drobová a pani učiteľka Gizela Matejová.

Naši žiaci sa dovtedy učili v provizórnych podmienkach, a to dokonca na dve smeny.

O projekt výstavby školy sa veľmi zaslúžil tajomník Mestského národného výboru (MNV) pán Július Bulla. Pôvodne mala stáť v Uľanke ako osemročná škola. No keď postavili na Starých Horách takúto školu, podarilo sa presadiť novú školu v našej obci. Realizovala sa v rámci tzv. „Z“ a pomáhali aj naši občania. Pri výstavbe sa vyskytli aj mnohé problémy, a to najmä so základmi a tiež rovnou strechou. Tá spôsobila po výdatných dažďoch zatopenie celej budovy a neskôr sa musela strecha prerobiť. Výstavba netrvala dlho – vyše dvoch rokov. Dnes by to trvalo dvakrát toľko.

Aj keď má naša jubilantka úctyhodných 60 rokov, aj tak je najväčšou krásavicou v obci. Veľkú zásluhu na tom má aj naša pani starostka, ktorej záleží na tom, aby sa

udržala. Zrušiť sa dá všetko veľmi ľahko. Dobre vieme, čo sa u nás zrušilo a teraz nám to chýba.

Naša milá škola má bohatú históriu. Vystriedalo sa v nej veľa žiakov, pedagogických aj nepedagogických pracovníkov. Pôvodne bola päťtriedna, neskôr štvortriedna a v súčasnosti dvojtriedna.

Za takýto stav môžu aj rôzne nepopulárne školské reformy, ako aj demografická krivka, ktorá v poslednom čase rapídne klesá všade. Kým niekedy školu navštevovalo aj vyše sto žiakov, dnes je to oveľa menej.

Najdlhšie pôsobili na škole učitelia: pani Gizela Matejová 29 rokov, Zdenka Roštárová 28 rokov a pán Tibor Haluza 22 rokov. Keď sme s pani Matejovou odchádzali na dôchodok, bola to veľmi smutná rozlúčka. Veľa sĺz vyplakali aj naši žiaci, rodičia a aj my.

Niektoré školské reformy nás poriadne potrápili (napr. množinová matematika). Niet sa čo čudovať. Veď na ministerských postoch v oblasti školstva sa vystriedalo vyše 20 ministrov. Každý prišiel s dobrými úmyslami, no nie vždy sa osvedčili. O tom, že naši žiaci dostávajú v škole dobré základy, svedčí aj to, že dobre zvládajú stredné, ba aj vysoké školy. Sú v živote úspešní a my sme na nich právom hrdí.

Okrem vyučovacieho procesu sa učitelia snažia poskytovať žiakom aj rôzne mimoškolské činnosti: turistiku, plavecký výcvik, školské výlety, športové aktivity, rôzne súťaže, kultúrne programy, aj maškarné bály. V súčasnosti môžu žiaci navštevovať aj hudobný,

výtvarný alebo dramatický krúžok, ktoré poskytuje Súkromná základná umelecká škola Zacharová v priestoroch našej školy. Možno z nich budú aj umelci.

Čo zaželať našej jubilantke do budúcnosti? Ešte veľa usilovných žiakov, spokojných rodičov a dobrých pedagógov. Škola je dušou každej obce a tá naša je tou najlepšou.

Zdenka Roštárová

Vďaka, pán cestovateľ Jankov!

Veľa ľudí túži spoznávať cudzie krajiny. No nie každému sa to podarí uskutočniť. Ale vďaka Vašej zaujímavej cestopisnej knihe nám to umožňujete.

Opisujete svoje zážitky a poznatky takým nenáročným štýlom, že iste oslovia aj mladších, ale aj starších čitateľov.

Máte láskavé pero, aj srdce. Výhodná je aj cena tejto publikácie. Zásluhu na tom majú aj sponzori, ktorí neváhali prispieť na dobrú vec, aj keď to v tejto dobe vôbec nemajú ľahké. Ľudskosť ešte celkom nevymrela. O tom svedčí aj použitie výnosu z predaja tejto knihy na pomoc tým najzraniteľnejším na našej planéte – chudobným a hladujúcim detičkám. Každý, kto si túto knihu kúpi, bude mať dobrý pocit, že prispel na ušľachtilý počin.

Čo veľmi oceňujem, je aj Váš vrelý vzťah k našej rodnej hrude. Aj ja sa stotožňujem s textom piesne, že najkrajší kút v širom svete, je naša rodná zem. Hoci je to aj malá dedinka, málo známy kút nášho Slovenska. Je to naše. Chráňme a zveľaďujme si ho.

Ešte raz vďaka za knihu Ako išiel horár na vandrovku. Želám Vám čo najviac spokojných čitateľov!

Zdenka Roštárová

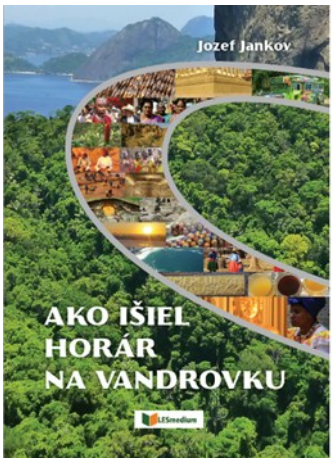

JOZEF JANKOV
Ako išiel horár na vandrovku

Vydalo
Lesmedium a OZ Lesokruhy

Editor
Fedor Mikovič

Grafická úprava
Mária Gálová, Miloš Sedláček

Počet strán: 264

Objednávky:
jozefjankov@gmail.com
+421 902 914 177

Úcta k starším

Dňa 24. októbra 2025 sa v nových spoločenských priestoroch „KINO“ uskutočnilo tradičné podujatie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Príjemné popoludnie otvorili svojím milým vystúpením deti z Materskej školy v Harmanci a žiaci ZŠ F. Z. Leichta Harmanec, ktorí si pre seniorov pripravili básničky, piesne a tanečné čísla. Ich úprimná radosť a úsmevy rozohriali srdcia prítomných hostí.

Po programe sa o výbornú náladu postarala Ľudová hudba Jána Maka, ktorá spríjemňovala stretnutie veselými tónmi a vytvárala atmosféru plnú pohody a priateľstva.

Pre všetkých bolo pripravené aj chutné občerstvenie v podobe chlebíčkov, kanapiek, štrúdle a tiramisu, na ktorom si hostia s radosťou pochutnali.

Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli k príprave tohto podujatia, a našim seniorom želáme pevné zdravie, radosť a veľa krásnych chvíľ v kruhu svojich najbližších.

Redakčná rada

Foto: M. Kovalčíková, K. Dlhošová

Rozsvietenie vianočného stromčeka

Tak ako každý rok, ani tentokrát nás Mikuláš so svojimi pomocníkmi neobišiel a 6. decembra zavítal na školský dvor, aby spolu s deťmi rozsvietil vianočný stromček. Všetky deti ho netrpezlivo vyčkávali a dúfali, že im prinesie sladký balíček za to, že boli celý rok dobré. Tí, ktorí poslúchali o čosi menej, v duchu rozmýšľali, či si zaslúžia niečo viac než len uhlie alebo palicu.

Čakanie na príchod Mikuláša si mohli malí aj veľkí spríjemniť výborným koláčom a teplým čajom, dospelí si zas pochutnali na vianočnom punči. Keď sa Mikuláš konečne na ohlušujúce volanie všetkých detí objavil spolu so svojimi pomocníkmi – myškou Minnie, myšiakom Mickeym, Harrym Potterom, Hermionou a princeznou Annou – rozžiarili sa všetkým deťom očká šťastím.

Spoločne s Mikulášom rozsvietili stromček a každé dieťa, vrátane malých nezbedníkov, dostalo sladkú odmenu.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tohto príjemného stretnutia pri vianočnom stromčeku, a veríme, že sa takto opäť stretneme aj o rok.

Redakčná rada

Foto: M. Kovalčíková

Opustili nás

Magdaléna Babjaková	23.10.2025
Peter Horváth	8.11.2025
Jozef Katko	3.12.2025

Venujme mu tichú spomienku.

NARODILI SA

Viktória Beskidová

12.9.2025

Želáme veľa šťastia!

JUBILANTI

Babiak Vladimír	Hrčková Hilda
Beľová Anna	Kánsky Martin
Cimerman Pavol	Kürtiová Eva
Danislavová Nataša	Račko Ján
Danko Zdenko	Rýsová Zdenka
Donovalová Margita	Schmidtová Blanka
Dubajová Jarmila	Turcerová Magdaléna
Ďurišová Helena	Žabková Alena

Blahoželáme!

Vážení občania,

ak si neželáte, aby bolo vaše meno uvedené v Harmaneckých novinách medzi JUBILANTMI, dajte nám, prosím, v predstihu vedieť na Obecnom úrade v Harmanci. Ďakujeme.

Redakčná rada

OZNAM

Betlehemské svetlo bude k dispozícii pri Kaplnke Sv. rodiny v Harmanci **24. 12. od 12:00**.

Odpáľte si prinesenú sviecu a rozžiarte svoj domov Betlehemským svetlom!

Viete, čo kam patrí?

Blížia sa Vianoce a s nimi aj obdobie, keď v domácnostiach vzniká oveľa viac odpadu – z darčekových obalov, dekorácií či z potravín, ktoré nestihneme skonzumovať. Aby sme čo najmenej zaťažovali životné prostredie aj naše peňaženky v podobe vyšších poplatkov za komunálny odpad, prinášame niekoľko tipov, ako správne triediť:

- **Papierové obaly** (krabice, kartóny, papierové tašky) patria **do modrého kontajnera** – vždy ich stlačte alebo rozložte, aby zaberali menej miesta.
- **Plasty, kompozitné obaly (tetrapaky) a kovy** triedime spoločne **do žltého alebo červeného kontajnera**. Patria sem aj plechovky, viečka, obaly od sladkostí či fólie.
- **Sklenené fľaše a poháre** patria do kontajnerov **na sklo**.
- **Biologicky rozložiteľný odpad** z kuchyne a zo zvyškov jedál patrí **do hnedej nádoby**.
- **Nepatrí do triedeného odpadu**: mastný a znečistený papier, porcelán, keramika, zvyšky jedál v obaloch, rozbité ozdoby či zrkadlá – tie patria **do komunálneho odpadu**.

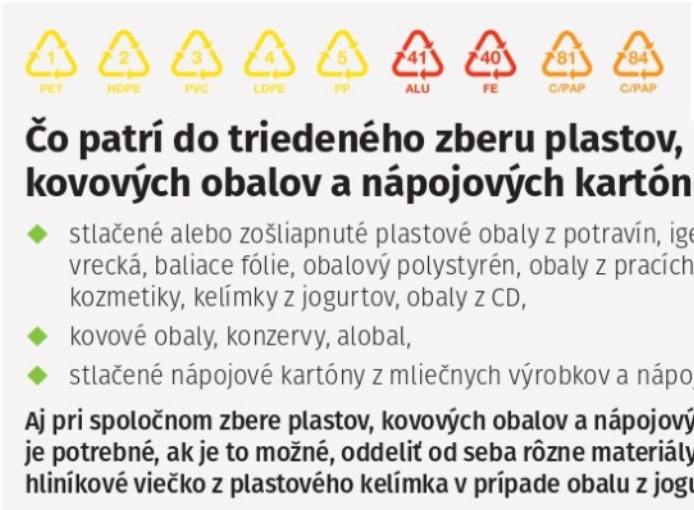

Triedením počas sviatkov môžeme spoločne znížiť množstvo odpadu, ochrániť prírodu a vyhnúť sa zbytočnému zvyšovaniu poplatkov za jeho vývoz.

Redakčná rada

Do BIO odpadu patrí:

- Zvyšky ovocia a zeleniny
- Šupky, listy, jadrá
- Kávová usadenina a čajové vrecká (bez plastu)
- Tráva, lístie, konáre
- Skoro všetky rastlinné zvyšky zo záhrady
- Zvyšky rastlinných jedál (bez oleja)
- Škrupiny z vajec
- Hnoj od bylinožravcov

Do BIO odpadu nepatrí:

- Mäso, kosti, ryby
- Mliečne výrobky
- Oleje, tuky, mastné jedlá
- Plasty, sklo, kovy
- Plienky a hygienické potreby
- Popol, cigarety
- Živočíšne zvyšky
- Znečistené papierové obaly

Harmanecké noviny - vydáva: Obecný úrad Harmanec, registračné číslo OÚ - 1/2007 ▪ Adresa redakcie: Redakcia Harmaneckých novín, Obecný úrad Harmanec 6, 976 03, www.harmanec.sk ▪ Redakčná rada: zamestnanci obce Harmanec ▪ Jazyková úprava: PaedDr. Lenka Mališková ▪ Grafická úprava: Martina Kovalčíková ▪ Za obsah rukopisu zodpovedá autor. Redakcia sa nemusí stotožňovať s názormi autora. Nevyžiadané rukopisy nevraciame. Nepredajné.